

[Undervisningsministeren.]

en ret til under visse betingelser at udsende værker uden forud indhentet samtykke, men naturligvis uden at ophavsmændene derved mister deres ret til honorar.

Endelig vil en gennemførelse af lovforslaget gøre det muligt for Danmark at ratificere Bernerkonventionen i den skikkelse, konventionen fik ved revisionskonferencen i 1948 i Bruxelles, samt den såkaldte verdenskonvention om copyright, som Danmark var med til at undertegne i Genève i 1952.

De krav, Bernerkonventionen af 1948 stiller, har kunnet imødekommes uden ændringer af væsentlig betydning i de egentlige ophavsretlige bestemmelser. Nærmere redegørelse herfor er givet i bemærkningerne til lovforslaget. Der er imidlertid grund til specielt at gøre opmærksom på, at det efter konventionen nu forlanges, at unionslandene skal yde en beskyttelse af fotografier eller i hvert fald af visse grupper af fotografier, der i grundtrækkene skal svare til den, der ydes „litterære og kunstneriske værker“ i almindelighed. Vor nuværende fotografilov af 1911 opfylder ikke dette krav og må også i øvrigt betegnes som en forældet og utilfredsstillende lov, og der er derfor samtidig med forslaget til lov om ophavsret udarbejdet forslaget til en ny lov om retten til fotografiske billeder.

For at kunne ratificere verdenskonventionen af 1952 behøver vi ikke at foretage ændringer i de hidtil gældende regler om den ophavsretlige beskyttelses indhold. Den beskyttelse, disse regler giver, opfylder verdenskonventionens krav — og mere til. Derimod bliver vi nødt til at gøre nogle tilføjelser til de bestemmelser i lovforslagets afsluttende kapitel, der angiver grænserne for lovens territoriale rækkevidde. Forslag herom er stillet i §§ 58-60.

Jeg anser det for meget vigtigt, at Danmark så snart som muligt slutter sig til den verdensomfattende ophavsretskonvention. Som tidligere fremhævet er det aldeles afgørende for den ophavsretlige beskyttelses effektivitet, at beskyttelsen respekteres internationalt. Den ordening, der i denne henseende er den gældende i dag, og som bygger på en række internationale aftaler, er imidlertid ikke fuldt tilfredsstillende.

Inden for Bernerunionen, som Danmark

har været medlem af i de sidste halvhundredede år, er der ganske vist ingen større problemer. Her har alle medlemslandene beskyttelsesordninger, der stort set bygger på ensartede principper, og hvert land er forpligtet til at beskytte værker stammende fra de andre unionslande. Men et stort antal lande er ikke tilsluttet Bernerunionen. Af praktisk betydning er det her især, at flertallet af staterne på det amerikanske kontinent står udenfor. En del af disse lande har deres egen internationale union, der er baseret på den såkaldte Washingtonkonvention af 1946. Mellem disse to internationale systemer — Bernerkonventionens og Washingtonkonventionens — eksisterer der ingen forbindelse — bortset fra traktater mellem enkelte lande som f. eks. aftalen om gensidig forfatterretsbeskyttelse mellem USA og Danmark — og det har ikke hidtil været muligt at nå frem til en koordination, hvilket navnlig hænger sammen med, at ophavsretsbeskyttelsen i mange af det amerikanske kontinents lande beherskes af principper, der i mangt og meget adskiller sig fundamentalt fra dem, der er almindeligt anerkendt inden for Bernerunionen.

Forskellige forsøg på at opnå en koordination af de to systemer har været gjort, men gang i arbejdet kom der først, da UNESCO tog sagen op nogle år efter krigens afslutning.

Resultatet heraf blev verdenskonventionen af 1952, der blev underskrevet af repræsentanter for ca. 50 stater.

Konventionen har navnlig betydning i 2 henseender. For det første gør den det muligt for lande med en mindre udviklet retsbeskyttelse, der ikke opfylder Bernerkonventionens krav, at komme ind under en international regulering på området. For det andet — og det er det, der for os må betyde mest — bygger den bro over de juridiske modsætninger mellem Amerika og den øvrige verden. Det, der fremfor alt har stået i vejen for en sammensmeltning af det amerikanske system og Bernerunionens, er det forhold, at de amerikanske stater hidtil i almindelighed har krævet en registrering eller iagttagelse af andre besværlige formaliteter som en betingelse for beskyttelsens indtræden.

På dette punkt sker der med konventionen af 1952 et betydeligt fremskridt, idet